

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В 5 «Освітній менеджмент»

Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 14 від “29” червня 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	«Освітній менеджмент»
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Викладач (-і)	Червінська Інна Богданівна. Запрошені викладачі із ЗВО України.
Контактний телефон викладача	+380506716106
E-mail викладача	inna.chervinska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибіркова
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	Організація навчання здійснюється у віртуальному класі Google Classroom в домені pnu.edu.ua. В класі постійно доступні усі необхідні для навчання матеріали. Доступ до класу слухачі курсу отримують на першому занятті або http://www.d-learn.pu.if.ua/ google meet
Консультації	Синхронна комунікація відбувається згідно розкладу занять - стаціонарно або дистанційно – на платформах Zoom чи Webex, вхід у яку є доступний у е-розкладі. Асинхронна комунікація здійснюється у класі впродовж усього процесу вивчення дисципліни, в межах робочого часу http://www.d-learn.pu.if.ua Згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Освітній менеджмент» спрямована на ознайомлення здобувачів вищої освіти з особливостями організації управління у ЗЗСО, державної політики в галузі освіти, оновлення змісту форм і методів навчання на основі вивчення сучасного стану і нормативно-правової бази, яка має бути надійним підґрунтям і системою орієнтирів у практичній діяльності усіх учасників освітнього процесу у закладі освіти. Оскільки підготовка майбутнього педагога до професійної діяльності передбачає ознайомлення з інноваційними теоріями і практикою освітнього менеджменту, сучасними досягненнями і проблемами, що стосуються управлінської діяльності керівника. В основі навчальної дисципліни покладено проблемно-дослідницький підхід до організації пізнавальної діяльності здобувачів освіти, розвиток здібностей до творчої професійної діяльності, зв'язок і організацію навчання з рівнем формування фахових компетентностей. Основні теоретичні положення, ідеї курсу розглядаються крізь призму педагогіки управління.</p> <p>Освітній контент курсу базується на знаннях основ освітнього менеджменту, що сприяють кращому оволодінню методикою психолого-педагогічної діяльності у закладах загальної середньої освіти. Вивчення курсу відбувається із застосуванням технології «Blended Learning», шляхом поєднання традиційних та інноваційних технологій, колективної та індивідуальної роботи, складання педагогічних кейсів, обговорення, рефлексії, осмислення власних професійних уявлень, набуття умінь та навичок, формування відповідних компетентностей, які забезпечують програмні результати навчання. Курс передбачає огляд, аналіз, оцінку теоретичних положень викладачем та синергію зі студентами під час занять. Практичні заняття орієнтовані на виконання творчих проєктів та багаторівневих завдань.</p>	

3. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни «Освітній менеджмент» є: надання здобувачам вищої освіти систематизованих знань з теорії і практики освітнього менеджменту, формування комплексних компетенцій сучасного менеджера освіти, розвиток організаторських та управлінських здібностей, критичного, системно-аналітичного мислення та сприяння формуванню умінь створювати психологічно комфортну атмосферу та підтримувати дух партнерства та взаємодії у ЗЗСО.

Завданнями дисципліни є: розкриття основних теоретико-методологічних засад освітнього менеджменту, сприяння засвоєнню магістрантами знань, формуванню в них практико-орієнтованих умінь з управління ЗЗСО різних типів, вироблення особистісних якостей, що відповідають сучасній моделі менеджера освіти, формування комплексних компетенцій менеджера освіти та їх психолого-педагогічної готовності до здійснення управлінської діяльності.

- формувати у магістрантів цілісну систему знань про освітній менеджмент в Україні;
- ознайомити зі стилями, стратегіями та технологіями освітнього менеджменту;
- увиразнити принципи, стратегії освітнього менеджменту;
- сформувати у майбутніх педагогів-географів, на основі засвоєного матеріалу, комплекс педагогічних умінь, навичок, професійних компетентностей, відповідно до потреб сучасних ЗЗСО;
- здійснити комплексну підготовку магістрів до практичної діяльності у закладах освіти;
- розвивати фахову компетентність майбутнього менеджера освіти.

4. Компетентності

ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі географічної освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 03. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 05. Здатність працювати в команді.

ЗК 07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу у процесі виявлення та оцінки педагогічних ситуацій, вироблення рішень щодо їх усунення.

СК 03. Здатність до розвитку учнів основної і старшої школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості й соціальні чинники розвитку.

СК 05. Здатність вирішувати стандартні проблемні професійні завдання, спроможність обґрунтовано обирати прийоми, засоби, технології, форми організації навчання, розв'язувати адекватні дидактичній ситуації.

СК 07. Здатність до організації освітнього процесу в основній і старшій школі, до систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

СК 08. Здатність моделювати та організовувати процес навчання географії в основній і старшій школі.

СК 10. Здатність упроваджувати сучасні освітні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід у курсах географії основної і старшої школи.

5. Результати навчання				
ПРН02. Оцінювати результати власної роботи, демонструвати уміння працювати в команді та організувати індивідуальну і групову роботу.				
ПРН 06. Здатність продемонструвати знання основ професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі організації та планування освітнього процесу в основній і старшій школі.				
ПРН 09. Здатність до творчого пошуку під час організації краєзнавчо-туристичної роботи, нестандартного розв'язання освітніх педагогічних проблем і ситуацій.				
6. Організація навчання курсу				
Обсяг курсу				
Вид заняття			Загальна кількість годин	
лекції			12	
практичні			18	
самостійна робота			90	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий	
III	014 Середня освіта (Географія)	II	вибірковий	
Тематика курсу				
Назва змістових модулів, тем (план)	Форма заняття	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Сутність і завдання стратегічного менеджменту в освіті				
Тема 1. Стратегічний менеджмент в освіті. Сутність і завдання менеджменту Історичні передумови виникнення менеджменту. Становлення перших теорій управління. Теорія і практика освітнього менеджменту. Сучасні теорії освітнього менеджменту. Стратегія управління. Оперативне і стратегічне управління. Ознаки стратегічного управління ЗЗСО.	Лекція, практич. Робота №1-2.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	5	1-2 тижні навчання
Тема 2. Інноваційний освітній менеджмент Інноваційна освітня діяльність. Інноваційний освітній менеджмент як напрям управлінської діяльності. Менеджмент освітніх інновацій. Складові освітньої інновації:	Лекція, практич. Робота №3.	Розв'язання управлінських ситуацій, тестовий дистанційний контроль/ 15	5	3 тижень навчання

педагогічна інновація, науково-виробнича інновація, соціально-економічна інновація. Масштабні та локальні освітні інновації. Закономірності інноваційного освітнього менеджменту. Структура інноваційного менеджменту.				
Тема 3. Функції та особливості діяльності ЗЗСО Особливості управління ЗЗСО. Основні характеристики освітніх організацій, що враховуються в процесі менеджменту. Особливості результатів діяльності освітніх організацій. Сутність понять «управління», «керівництво», «менеджмент», «освітній менеджмент». Шкільний менеджмент, внутрішньо шкільний менеджмент, освітній менеджмент, дидактичний менеджмент. Закони менеджменту.	Лекція, практич. Робота №4.	Тестові завдання/ захист практичної роботи/ 15	5	4 тижень навчання
Змістовий модуль 2. Формування компетентності менеджера сучасного закладу освіти				
Тема 4. Компетентність менеджера освіти XXI століття Зміст компетенцій менеджера освіти.. Фактори управління сучасними ЗЗСО закладами. Двосторонність управління. Функціональні обов'язки менеджера освіти. Місія менеджера освіти. Загальна типологія менеджерів. Характеристики типів менеджерів. Стиль менеджменту, його ознаки. Компетентність сучасного менеджера освіти. Складові компетентності менеджера. Посадові вимоги до менеджера освіти: кваліфікаційні, соціально-психологічні, професійні.	Лекція, практич. Робота №5-6	Тестові завдання/ захист творчих проєктів/ 15	5	6 тижень навчання

Професіоналізм, його складові: професіональна культура, управлінська майстерність, володіння управлінськими технологіями.				
Тема 5. SWOT-аналіз ЗЗСО SWOT-аналіз діяльності закладу освіти. Особливості SWOT-аналізу. Організація SWOT-аналізу. Узагальнення результатів SWOT-аналізу. Результати та узагальнення SWOT-аналізу. SWOT-аналіз як універсальний метод процесу стратегічного планування діяльності організації. Мета та завдання SWOT-аналізу. Матриця SWOT-аналізу: сильні та слабкі сторони.	Лекція, практ. Робота №7-8	Тестові завдання, захист проєктів / 15	5	7 тижень навчання
Тема 6. Особистість в управлінні. Місія менеджера освіти. Основні стилі менеджменту Управлінська культура менеджера освіти. Вимоги до сучасного керівника. Стилi управління освітніми закладами. Специфіка управління кар'єрою молодих фахівців освітньої галузі. Рациональність у шкільному управлінні. Управлінські рішення. Сутність, класифікація та процес вироблення управлінських рішень. Техніка прийняття управлінських рішень. Комунікації в освітньому менеджменті. Культура ділового спілкування. Ділові комунікації: значення, форми, організація спілкування (ділові бесіди, наради, педради).	Лекція, практ. Робота №9.	Тестові завдання, аналіз управлінських задач, презентація і захист освітніх проєктів / 15	5/5	8-9 тижні навчання

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Максимальна кількість балів 100. 50 балів студент отримує за час проведення практичних занять; Під час заліку оцінюється ІНДЗ–проект та його захист 20 балів; ще 30 балів студент отримує під час виконання тестових завдань.
Вимоги до письмової роботи	Тестові завдання містять 30 тестових завдань. Вага 1 питання – 1 бал.
Практичні заняття	Кожне практичне/семінарське заняття оцінюється в 5 балів, 10 балів студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Вага практичних занять - 80 % від оцінки допуску.
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практичних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити 2 індивідуальні роботи дослідницького характеру. Вага 2 індивідуальних робіт – 20% від оцінки допуску.

8. Політика курсу

Академічна доброчесність: Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски занять (відпрацювання)

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)

https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Невідповідна поведінка під час заняття

Діяти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.)
https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf

Додаткові бали

Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.)
https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf

Неформальна освіта

Неформальна освіта зараховується згідно - Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.)
https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Аспекти управлінської діяльності в школі. Частина I / Упоряд. Н. Мурашко. К.: Ред. Заг. газ., 2015. 128 с.
2. Андросюк В.М. Педагогічний менеджмент і психодидактика: навч. посібник. Тернопільський національний економічний ун-т. Т. : Економічна думка, 2018. 216 с.
3. Гамаюнов В. Г. Дидактичний менеджмент: навчаюче управління. Х.: Вид. група «Основа», 2004. 80 с.
4. Гайдамака О.М. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Луганський національний педагогічний ун-т ім. Т. Шевченка. Луганськ: Альма-матер, 2005. 184 с.
5. Волкова Н.П. Педагогіка: навч. посіб. К. : Академія, 2001. Р. 4.1., 4.2.
6. Закон України "Про загальну середню освіту". Книга вчителя початкової школи: довідкові матеріали для організації роботи вчителя
7. Закон України «Про освіту» (2017) Режим доступу: [http://kodeksy.com.ua / pro_osvitu / download.htm](http://kodeksy.com.ua/pro_osvitu/download.htm)
8. Єльнікова Г. Управлінська компетентність. К.: Ред. загальнопед. газ., 2005. 128 с.
9. Зверева В. І. Як зробити керування школою успішним. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2007. 160 с.
10. Карамушка Л. Психологія освітнього менеджменту. К.: Либідь, 2004. С. 14–31.
11. Концепція Нової Української школи. Режим доступу: mon.gov.ua/ua/tag/nova-

ukrainska-shkola

<https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>

12. Червінська І.Б. Соціально-освітнє партнерство як умова формування позитивного іміджу сучасного закладу освіти. *Вісник Львівського університету. Серія педагогічна*. 2021. №38. С. 68–78.

13. Червінська І.Б. Освітній менеджмент: науково-методичний супровід вивчення навчальної дисципліни : навчально-методичний посібник для студентів. Івано-Франківськ, ПНУ, 2020. 140 с.

Допоміжна:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : метод. посіб. для студентів магістратури. К. : Центр навчальної літератури, 2003. 314 с.

2. Пікельна В.С. Управління школою. Х. : Основа, 2004. Ч. 1. 112 с. Проблеми освіти: Наук.-метод. зб. Вип. 31. К.: Наук.-метод. центр вищої освіти, 2013. 48 с.

3. Рабченюк Т.С. Внутрішкільне управління : практич. посібник. К. : Рута, 2000. 176 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>

2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>

Викладач

_____

І.Б. Червінська